B. BAHUNEK, *Hladno jutro*

karaktera, premda je radio i spomenike (Delnice, Duga Resa, Čazma, Veliko Trgovište). Samostalno je izlagao u Zagrebu, Rijeci, Splitu, Skoplju i Novom Sadu. Sudjelovao je na Mediteranskom kiparskom simpoziju u Labinu 1974. Dobio je Zlatnu medalju za skulpturu na Biennale Dantesca u Ravenni 1975. Bavi se crtežom, grafikom i oblikovanjem nakita.

LIT.: R. Putar, Belizar Bahorić i Stevan Luketić, ČIP, 1960, 100. — V. Ekl, Svestrano zainteresiran kipar, Vjesnik, 4. XI. 1968. — V. Bužančić, Belizar Bahorić (katalog), Zagreb 1971. — V. Maleković, Preobrazbe materijala, Vjesnik, 24. IV. 1971. — Ž. Sabol, Belizar Bahorić (katalog), Zagreb 1975. — Z. Jurčić, Belizar Bahorić (katalog), Zagreb 1979. — V. Ekl, Bahorić (monografija), Rijeka 1987. — Ž. Sa.

BAHOVEC, Franjo, arhitekt (Samobor, 28. X. 1906). Diplomirao arhitekturu na Tehničkom fakultetu u Zagrebu (1929). God. 1935–45. radi u Gradskom građevnomu uredu u Zagrebu te surađuje s Radnom grupom »Zagreb«. Sudjeluje na natjecajima (s A. Ulrichom) za sanatorij na Šupljaj steni na Avali (1932), školu u Samoboru (1933), Radnički dom u Kačićevoj ul. u Zagrebu (1934) te (s I. Zemljakom) na natjecanju za regulaciju Kaptola u Zagrebu (1934). B. prihvaća nazore moderne arhitekture pa se njegovi objekti odlikuju jednostavnom strogošću i funkcionalnim rješenjima: stambena zgrada s kapelicom u Marinkovićevoj 1 (s A. Ulrichom, 1934), Uprava policije u Petrinjskoj ul. 32 (sa Z. Kavurićem, 1932), sportski park i mali bazen na Šalati (1936) u Zagrebu. Poslije II. svj. r. projektira industrijske objekte, sportska plivališta, javne i stambene zgrade: plivački bazen i skakaonicu na Šalati (1948), stadion na Šalati (1956), zimsko plivalište »Mladost« (s B. Tušekom, 1956), sve u Zagrebu, potom hotel »Petku« u Dubrovniku (s B. Tušekom, 1958), školu u Voltinu naselju (1964), stambenu zgradu u ul. Ljudevita Posavskoga (1965), kupalište i bazene na Sveticama (1966) u Zagrebu te plivački bazen u Tuzli (1974).

LIT.: T. Premerl, Arhitekt Franjo Bahovec, ČIP, 1980, 330, str. 12–13. — Isti, Hrvatska moderna arhitektura između dva rata, Zagreb 1990. — T. Pl.

BAHUNEK, Antun, naivni slikar (Varaždinske Toplice, 5. XII. 1912 — Zagreb, 3. IV. 1985). Po zanimanju soboslikar. God. 1946. u RKUD-u »Vinko Jedut« u Zagrebu dobiva prve slikarske poduke (M. Veža, P. Gavrančić). U početku radi akademski, oko 1953. približava se narativnosti hlebinske škole (*Mamica su štrukle pekli*). Uskoro se vraća amaterskom načinu (*Kazalište sa Zdencem života*), s izraženijom težnjom stilizaciji i fantastičkom sadržaju. Poentilističkim načinom često slika slični motiv ponavljajući ga s malim izmjenama (*Crvena kompozicija*, *Tamnoplava kompozicija*, *Bijeli konji*). B. pripada »zagorskom krugu izvorne umjetnosti«

(Jurak, Rabuzin, Skurjeni, braća Stolnik). Samostalno je izlagao u Parizu (1971), Križevcima (1972), Zagrebu (1973, 1976, 1980), Varaždinskim Toplicama (1976), Trebnju (1977) i Zlataru (1978).

LIT.: V. Maleković, Hrvatska izvorna umjetnost, Zagreb 1973. — J. Depolo, Antun Bahunek (katalog), Zagreb 1976. — Isti, Antun Bahunek (katalog), Zagreb 1980. — VI. Mě.

BAHUNEK, Branko, naivni slikar (Zagreb, 13. XI. 1935). Slikati počinje 1960; prvi mu je učitelj otac Antun. Uskoro se osamostaljuje i počinje slikati motive staroga Zagreba (*Radičev trg*, *Jezuitski trg*, *Popov toranj*). U aktovima i portretima sklon je stilizaciji. God. 1978. naslikao je seriju ulja s motivima Dubrovnika. Samostalno je izlagao u Zagrebu, Dubrovniku, Berlinu, Svetozarevu, Trebnju, Rotterdamu, Poreču, Zlataru i Münchenu.

LIT.: V. Maleković, Hrvatska izvorna umjetnost, Zagreb 1973. — Isti, Branko Bahunek (katalog), Zagreb 1979. — VI. Mě.

BAICA, Joško, slikar (Dubrovnik, 12. VI. 1923). Po zanimanju liječnik. Slikarstvo je učio u priv. školi K. Strajnića u Dubrovniku 1940/41. Slika prizore iz bolničkoga života, kraljlike Dubrovnika, mrtve prirode i portrete (*Masline pod Petkom*, 1945; *Tri bolesnika*, 1957; *Mrtva priroda sa kruškom i jabukom*, 1967; *Dubrovnik jutro*, 1973), snažnom gestom i bogatim koloritom. Izvodio vitraje, kazališne scenografije i freske u bolnicama u Travniku, Gospiću i Bosanskoj Gradiški. Samostalno je izlagao u Zagrebu, Dubrovniku, Vukovaru, Opatiji, Milanu i Beogradu.

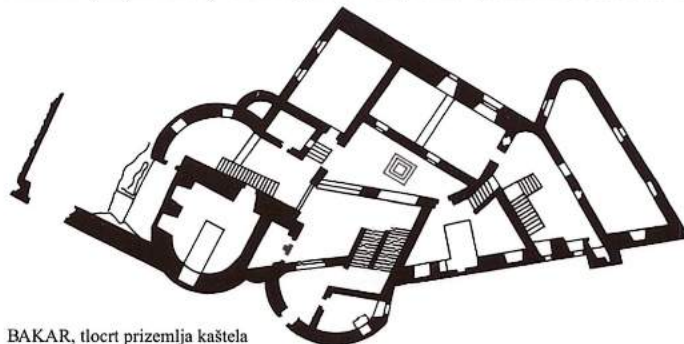
LIT.: G. Gamulin, Amaterizam i izlazak iz njega, ŽU, 1976, 24–25. — G. Gamulin i J. Škunca, Joško Bajca (katalog), Vukovar 1980. — R.

BAJLON, Mate → BAYLON, MATE

BAKAL, Aleksandar, arhitekt i urbanist (Nova Gradiška, 1. VIII. 1929). Diplomirao je na Tehničkom fakultetu u Zagrebu 1954 (M. Kauzlarić). Projektira stambene i poslovne zgrade i rješava urbanističke probleme stambenih naselja. U stambenoj arhitekturi radi tlocrte prilagođene različitim potrebama (stambena zgrada Ul. biskupa Galjufa 11, 1962; poslovno-stambena zgrada Maksimirska 51, 1963; urbanističko rješenje bloka Ul. baruna Filipovića i Vodovodne sa stambenim zgradama, 1964; urbanistički projekt i stambene zgrade Dobri dol, 1966; tvornica poluvodiča RIZ u Zagrebu, 1970–73; stambeni niz u Samoboru, 1970–73). Bio direktor Urbanističkog zavoda grada Zagreba od 1972–87.

BIBL.: Višestambeni objekt u naselju Dobri dol, ČIP, 1970, 203; Tvornica poluvodiča RIZ, Arhitektura, 1974, 150. — J. M. M.

BAKAR, grad u dnu Bakarskoga zaljeva. U rimsko doba veće naselje, vjerojatno *Volcera* ant. kozmografa; na njegovu važnost ukazuju bogati nalazi groblja iz I. st. i prve pol. II. st. na lok. *Trg* (zlatni i srebrni nakit, brončana posuda s prizorima lova u reljefu, staklo, keramičke svjetiljke, monete — sada u Arheološkomu muzeju u Zagrebu). — U srednjem vijeku je u sklopu teritorijalne zajednice Vinodola, od 1225. posjed Frankopana; u XV. i XVI. st. nekoliko puta mijenja gospodare, od 1550. do 1670. drže ga Zrinski, kojima je glavna izvozna luka. Izgradnjom Lujzinske ceste, koja mu proširuje ekonomsko zaleđe, razvija se kao emporij sve dok željeznica nije skrenula promet na Rijeku a era parobroda potisnula bakarske jedrenjake. — Kao feudalno uporište i građanska komuna odražuje svoju dvostruku društvenu karakteristiku i u urbanističkomu razvoju; unutar gradskih bedema (srušenih u toku XVIII. i XIX. st.) nalazi se srednjovj. feudalni kaštel na najvišjoj točki naselja kao izdvojena građevina. Trokutne osnove, nepravilan zbog uzastopnih dogradnja i obnova, kaštel ima pravilnu tlocrtnu osnovu samo u svojem južnom, stambenom dijelu, okrenutu gradu. Pročelje s prozorima I. i II. kata u simetričnim osovinama je iz XVII. st. — U srednjem vijeku se gradskim vratima (na juž. zidu) otvarao prema luci, kamo padinom terena teku i

BAKAR, tlocrt prizemlja kaštela